

Edukační programy pro základní školy II. stupeň (11–15 let)

Užité umění a design – stálá expozice

Uměleckoprůmyslové muzeum, Husova 14

Expozice představuje nejvýznačnější díla uměleckého řemesla a užitého umění ve sbírkách Moravské galerie v Brně. Její široký záběr sahá ve vybraných exponátech od období středověku do počátku 20. století. V chronologickém sledu je zachycen vývoj a stylové proměny nábytku, textilu, skla, keramiky, porcelánu, drahých a obecných kovů.

Programy zaměřené na skupinovou práci a diskusi.....

Středověk • umělecké řemeslo

• člověk a společnost (D, OV), umění a kultura (VV).....

• pro 6.–7. ročník ZŠ

ŽIVOT V DOBĚ HRADŮ, KLÁŠTERŮ A KATEDRÁL Svět víry a náboženství je úzce spjat s díly středověkého uměleckého řemesla. Církev byla hlavním objednavatelem uměleckých předmětů, které tvořily nezbytnou součást architektury katedrál, jako např. vitráže, gobelíny, vykuřovadla, mešní kalichy, kněžská roucha apod. Povíme si o uměleckých hutích a životě středověkého člověka zaznamenaném na předmětech uměleckého řemesla. Součástí programu je výtvarná aktivita v expozici.

Výstupy, žák:

- rozšíří si znalosti o proměnách hospodářského vývoje středověké společnosti
- uvědomuje si význam procesu umělecké tvorby v životě středověkého člověka
- ilustruje postavení jednotlivých vrstev středověké společnosti
- uvede příklady románské a gotické kultury
- rozvíjí tvořivost při vlastních aktivitách jako základní faktor rozvoje osobnosti
- vymezí úlohu křesťanství a víry v životě středověkého člověka, konflikty mezi světskou a církevní mocí
- pracuje ve skupině

Učivo:

- křesťanství jako kulturní a společenské pojítko
- umění a kultura středověké společnosti
- rozvoj řemesel a obchodu
- náměty křesťanské ikonografie

Renesance • umělecké řemeslo

• člověk a společnost (D), umění a kultura (VV).....

• pro 6.–7. ročník ZŠ

ZÁMECKÉ SLAVNOSTI K zámeckým slavnostem patří i honosné stolování za použití zdobených táců, číší, příborů, šálků a podšálků a mnoha dalších předmětů. Jaké nádobí a náčiní se užívalo při slavnostním stolování na zámcích v období renesance? Stavěly se nové zámky a šlechtická honosná obydlí. Příležitost ukázat hostům nejkrásnější předměty byla vždy vítána.

Výstupy, žák:

- rozšíří si informace týkající se dějin na příkladech uměleckořemeslných předmětů

- na základě představených uměleckých děl se pokusí zaznamenat a vytvořit vlastní umělecké návrhy
- objevuje linie, tvary, objemy a barevné kvality a jejich kombinace
- inspiruje se fantazií nebo realitou, komponuje tvarové, barevné a prostorové vztahy, proměňuje běžné v nezvyklé

Učivo:

- kulturní rozrůzněnost doby a význam zkoumání dějin, získávání informací o dějinách
- různé typy vizuálně obrazných vyjádření
- renesance, humanismus, husitství, reformace a jejich šíření Evropou
- osobní postoj v komunikaci

Od středověku k secesi a moderně ● umělecké řemeslo ● nábytek

- člověk a společnost (D, OV), umění a kultura (VV), člověk a svět práce.....

..... ● **pro 7.–8. ročník ZŠ**

NA ZAČÁTKU BYLA TRUHLA K čemu sloužila truhla a kam se dnes poděla? Od dob středověku se toho tolik změnilo! Poznáme tvarové proměny a různá řemeslná zpracování a možnosti zdobení. Výtvarná aktivita na designéřské téma.

Výstupy, žák:

- naučí se demonstrovat na příkladech užitého umění z klasicismu vliv antické kultury
- seznámí se se základními znaky jednotlivých slohových období
- v rámci expozice vybere příklady významných kulturních památek
- objevuje linie, tvary, objemy a barevné kvality a jejich kombinace
- na základě představených uměleckých děl se pokusí zaznamenat a vytvořit vlastní umělecké návrhy
- rozvíjí komunikační kompetence, pracuje ve skupině
- rozvíjí fantazii a představivost

Učivo:

- kulturní obraz Evropy od středověku po 19. století
- umělecká specifika jednotlivých kulturních oblastí v Evropě
- přístupy k vizuálně obrazným vyjádřením a hledání jejich motivace (symbolické, realistické, expresivní)

Od středověku k secesi a moderně ● umělecké řemeslo ● proměny životního stylu

- člověk a společnost (D, OV), umění a kultura (VV), jazyk a jazyková komunikace (ČJ)

..... ● **pro 8.–9. ročník ZŠ**

SEDM STYLOVÝCH OBDOBÍ Co znamená styl a jaké styly rozlišujeme v průběhu dějin umění? Máte taky svůj vlastní styl? Myslíte, že ve středověku to někdo řešil? Také umění vypadalo zcela jinak. Interaktivní komentovaná prohlídka expozice užitého umění od gotiky přes renesanci, baroko a rokoko, klasicismus, empír, biedermeier, historismus až k secesi a moderně s výtvarnou aktivitou.

Výstupy, žák:

- pokusí se postihnout ekonomické, sociální a kulturní změny ve společnosti
- rozpozná základní znaky jednotlivých stylů, které si ověří na vystavených dílech
- zkoumá vztahy k proměnám výtvarného umění
- rozvíjí fantazii a představivost
- orientuje se v uměleckých slozích a směrech v chronologickém sledu
- poznává a vědomě používá obrazotvorné prvky plošného i prostorového vyjádření
- v rámci expozice vybere příklady významných kulturních památek

Učivo:

- kulturní rozrůzněnost doby a význam zkoumání dějin, získávání informací o dějinách
- různé typy vizuálně obrazných vyjádření (plastika, socha, objekty, fotografie, plakát)

Středověk • umělecké řemeslo

• člověk a společnost (D, OV), umění a kultura (VV).....

..... • pro 6.–7. ročník ZŠ

VITRÁŽE STŘEDOVĚKÉ KATEDRÁLY Už jste si někdy všimli krásných barevných oken v katedrále? Jak proudí světlo skrze barevná skla a jak se taková skla vyrábějí? Pořad věnovaný období gotiky, zejména její architektuře. Žáci se seznámí s prostorovým a funkčním členěním katedrály, prací stavební hutě a s výzdobou katedrály barevnými skleněnými okny. Součástí programu je výtvarná aktivita v expozici.

Výstupy, žák:

- ujasní si význam procesu umělecké tvorby v životě středověkého člověka
- uplatňuje tvořivost při vlastních aktivitách jako základní faktor rozvoje osobnosti
- vymezí úlohu křesťanství a víry v životě středověkého člověka, konflikty mezi světskou a církevní mocí
- poznává a vědomě používá obrazotvorné prvky plošného i prostorového vyjádření

Učivo:

- křesťanství jako kulturní a společenské pojítko
- světonázorové, náboženské, filozofické a vědeckotechnické zázemí historických slohů evropského kulturního okruhu
- umění a kultura středověké společnosti
- proměny hospodářského vývoje středověké společnosti

Renesance • umělecké řemeslo

• člověk a společnost (D), umění a kultura (VV), člověk a svět práce.....

..... • pro 6.–7. ročník ZŠ

JAK SE MĚŘÍ ČAS Zajímají vás stroje na měření času z dávné historie? A z jakých materiálů bychom vytvořili hodiny dnes? Pojďte objevovat dalekou renesanci! Uvidíte nejzácnější stroj na měření času i zobrazení rozmístění planet z 16. století. Výtvarná dílna bude věnovaná výrobě papírového modelu stroje na měření času.

Výstupy, žák:

- rozšíří si informace týkající se dějin na příkladech uměleckořemeslných předmětů
- objevuje linie, tvary, objemy a barevné kvality a jejich kombinace
- na základě představených uměleckých děl se pokusí zaznamenat a vytvořit vlastní umělecké návrhy
- vysvětlí znovobjevení antického ideálu člověka, nové myšlenky žádající reformu
- vnímá smyslové podněty a vědomě je převádí do vizuální formy prostřednictvím výtvarného jazyka

Učivo:

- kulturní rozrůzněnost doby a význam zkoumání dějin, získávání informací o dějinách
- různé typy vizuálně obrazných vyjádření
- zámořské objevy a počátky dobývání světa

Od středověku k secesi a moderně • umělecké řemeslo • textil

• člověk a společnost (D, OV), umění a kultura (VV), člověk a svět práce

..... • pro 7.–8. ročník ZŠ

OD GOBELÍNU PO KRINOLÍNU Nejprve byl gobelín a až poté šaty? Jak to vlastně bylo? Prohlídka exponátů ze sbírky textilu – od tapiserie, gobelínu až po oděvy a oděvní doplňky. Po různorodých poznávacích aktivitách ve výstavě následuje výtvarná interpretace vystavených děl.

Výstupy, žák:

- poznává a vědomě používá obrazotvorné prvky plošného i prostorového vyjádření (bod, linie, tvar, objem, plocha, prostor, světlo, barva, textura ad.)

- vybírá, vytváří a pojmenovává co nejširší škálu prvků vizuálně obrazných vyjádření a jejich vztahů
- rozpozná základní znaky jednotlivých kulturních stylů a uvede jejich představitele a příklady významných kulturních památek
- orientuje se v uměleckých slozích a směrech v chronologickém sledu
- charakterizuje emancipační úsilí významných sociálních skupin; uvede požadavky formulované ve vybraných evropských revolucích

Učivo:

- kulturní rozrůzněnost doby
- umělecká specifika jednotlivých kulturních oblastí v Evropě
- uspořádání objektů do celků v ploše, objemu, prostoru a časovém průběhu
- smyslové účinky vizuálně obrazných vyjádření

Klasicismus, empír a biedermeier ● umělecké řemeslo ● historie stolování

- člověk a společnost (D, OV), umění a kultura (VV).....

● pro 7.–8. ročník

CUKR, KÁVA, LIMONÁDA... Jak se dříve stolovalo a z čeho naši předkové pili čaj? Kde uchovávali cukr a kávu, a znali vůbec limonádu? I podoba čajových servisů se v průběhu dějin velmi různorodě proměňovala. Povíme si něco o historii stolování a vývoji nejen užitných předmětů a materiálů, nýbrž i o vývoji ornamentu a dekorativních technikách. V expozici užitého umění se zaměříme na porcelánové a keramické soupravy z období klasicismu, empíru a biedermeieru, které sloužily k podávání kávy a čaje. Nahlédneme do společenských „salónů“ a vytvoříme návrh pro vlastní čajový servis.

Výstupy, žák:

- orientuje se v uměleckých slozích a směrech v chronologickém sledu
- naučí se demonstrovat na příkladech užitého umění z klasicismu vliv antické kultury
- na základě představených uměleckých děl se pokusí zaznamenat a vytvořit vlastní umělecké návrhy
- rozšíří si informace týkající se dějin na příkladech uměleckořemeslných předmětů
- objevuje linie, tvary, objemy a barevné kvality a jejich kombinace
- orientuje se v uměleckých slozích a směrech v chronologickém sledu

Učivo:

- kulturní rozrůzněnost doby
- umění a kultura novodobé společnosti
- rozvoj řemesel a obchodu

Baroko a rokoko ● umělecké řemeslo

- člověk a společnost (D), umění a kultura (VV).....

● pro 8.–9. ročník ZŠ

MODROBÍLÉ PŘÍBĚHY Dokáže člověk prostým předmětům vtisknout oslňující krásu, i když nemá k dispozici soudobé technologie? Na příkladech delfské a habánské keramiky ze 17. a 18. století si představíme výjevy a dekory malované modrou barvou na bílém podkladě. Porcelánové předměty jsou dokladem šikovnosti a výtvarného citu našich předchůdců, vypořádají o dobovém pojetí krásy, prozrazují zaujetí přírodou a mistrně charakterizují tehdejší životní styl.

Výstupy, žák:

- orientuje se v uměleckých slozích a směrech v chronologickém sledu
- vybírá, kombinuje a vytváří prostředky pro vlastní osobité vyjádření
- interpretuje umělecká vizuálně obrazná vyjádření na základě osobních zkušeností a prožitků
- poznává a vědomě používá obrazotvorné prvky plošného i prostorového vyjádření

Učivo:

- světonázorové, náboženské, filozofické a vědeckotechnické zázemí historických slohů evropského kulturního okruhu
- barokní kultura a osvícenství
- přístupy k vizuálně obrazným vyjádřením a hledání jejich motivace (symbolické, realistické, expresivní)

Secese a moderna • umělecké řemeslo

• člověk a společnost (D, OV), umění a kultura (VV)

..... pro 8.–9. ročník ZŠ

CESTA K DESIGNU Co je vlastně design a jakou cestou se k němu vydáme? Co tak cestou zalitou sluncem a osázenou pestrými květinami? Secesní ornamentika přelomu 19. a 20. století oplývá bohatstvím dekorativních linií a křivek inspirovaných přírodou. Rozlišujeme florální a geometrickou secesi, od které se odvíjejí počátky moderny a designu. Tvarová stylizace, jednoduchost a úspornost vnějšího tvaru. Součástí programu je výtvarná aktivita v expozici.

Výstupy, žák:

- zkoumá vizuální vztahy v proměnách výtvarného umění
- pojmenovává co nejširší škálu prvků vizuálně obrazných vyjádření a jejich vztahů v souvislosti s historickými proměnami
- rozlišuje vymezení pojmů umělecké řemeslo a design
- užívá prostředky pro zachycení jevů a procesů v proměnách a vztazích; k tvorbě užívá některé metody uplatňované v současném výtvarném umění a digitálních médiích

Učivo:

- kulturní rozrůzněnost doby a význam zkoumání dějin, získávání informací o dějinách
- vizuálně obrazná vyjádření (plastika, skulptura, objekty, fotografie, plakát)
- osobní postoj v komunikaci
- smyslové účinky vizuálně obrazných vyjádření

Od středověku k secesi a moderně • umělecké řemeslo • sklo

• člověk a společnost (D, OV), umění a kultura (VV), člověk a svět práce.....

..... pro 8.–9. ročník ZŠ

CO DOKÁŽE SKLO Jak vznikají skleněné nádoby a proč je sklo průhledné? Co jsou vitráže a jaké druhy skla existují, jak pracují sklářské hutě a které suroviny jsou potřeba k výrobě skla? Na ukázkách uměleckého řemesla napříč stoletími se dozvíte vše podstatné. Součástí programu je výtvarná aktivita inspirovaná hrou s barevným světlem.

Výstupy, žák:

- orientuje se v uměleckých slozích a směrech v chronologickém sledu
- rozšíří si informace týkající se dějin na příkladech uměleckořemeslných předmětů
- na základě představených uměleckých děl se pokusí zaznamenat a vytvořit vlastní umělecké návrhy

Učivo:

- světonázorové, náboženské, filozofické a vědeckotechnické zázemí historických slohů evropského kulturního okruhu
- středověká, novověká a barokní kultura, vzdělanost a umění 19. století a zrod moderního umění a designu
- umělecká specifika jednotlivých kulturních oblastí v Evropě
- přístupy k vizuálně obrazným vyjádřením a hledání jejich motivace (symbolické, realistické, expresivní)
- smyslové účinky vizuálně obrazných vyjádření
- osobní postoj v komunikaci